

сторін, а також, окрім економічного, – соціальний ефект, заснований на дотриманні принципів корпоративної соціальної відповідальності. До того ж, в Україні не забезпечено достатнього рівня прозорості діяльності акціонерних товариств та забезпечення прав усіх акціонерів (особливо міноритарних), що на фоні євроінтеграції обумовлює підвищений інтерес аналітиків до даних складових оцінки.

ЗНАННЯ ТА ІНФОРМАЦІЯ ЯК ГЛОБАЛЬНІ СУСПІЛЬНІ БЛАГА

В.С. Горбаньов, аспірант

ДВНЗ «Національний гірничий університет», м. Дніпро

Феномен глобальних суспільних благ з недавнього часу став активним предметом обговорення в науковій літературі, оскільки внаслідок процесів глобалізації виробництво певних товарів і послуг стало вимагати кооперованої взаємодії урядів національних держав. Відповідно, перед науковцями виникла проблема ідентифікації таких благ з поміж існуючих, а, отже, і виявлення їх сутнісних ознак. З цього приводу в сучасній економічній науці ведуться бурхливі дискусії. Глобальне суспільне благо як поняття критикується, головним чином, через його граничну смислову подібність з терміном «суспільне благо» з єдиною відмінністю – розширенням географічного охоплення поняття. Однак, на наш погляд, існує вагомий аргумент, який перебиває питання доцільності простору використання поняття. Відповідно до думки Дж. Стігліца глобальні суспільні блага в більшій мірі надають можливість задовольнити первинні потреби людини, оскільки економіка сучасного суспільства заснована на знаннях і обміні інформацією [1]. Дійсно, отримання освіти дає можливість стати кваліфікованим фахівцем, знайти роботу і, як наслідок, забезпечити собі доступ до ресурсів і розвитку, а своєчасне інформування дозволяє відстежувати тенденції в економіці і набути актуальні навички.

В недалекому минулому завдання розвитку системи освіти виникали тільки на національному рівні, але з появою транснаціональних компаній і перенесення капіталу в інші країни різко зросла потреба в підготовці кадрів. Тільки державного втручання в сферу освіти стало вже недостатньо, оскільки важливим став постійний обмін досвідом і інформацією. Ця тенденція підтверджується загальнодоступністю фундаментальних знань і простотою їх отримання за допомогою сучасних технологій, а отже, характеризується неконкурентністю і невиключністю із споживання. Інформаційні блага також можуть бути віднесені до глобальних суспільних благ, так як від них залежить і економічне зростання, і економічний розвиток суспільства в цілому. Інформація та знання є принципово новими факторами виробництва, на їх основі забезпечується підвищення продуктивності праці в інформаційній економіці [2]. Світова спільнота зможе розпоряджатися сукупними знаннями в загальних інтересах, інформаційні системи дозволяють швидко і якісно організувати передачу знань. Разом з тим важливим є не тільки зростання вироблених благ, але й зміна цілей розвитку. Поширення інформаційних благ має соціальну орієнтацію, якщо мова йде про цільовий орієнтир суспільства на рівність, повагу власності і життя людини [3]. Розвиток освіти та розповсюдження достовірної інформації згладжує нерівності між індивідами, групами, верствами, класами, народами, цивілізаціями, країнами. Нерівність розглядається як негативна риса суспільства тому, що формує прошарок осіб, які не можуть долучитися до благ вищого рівня або ж породжує суперечності між класом інтелектуалів та класом малограмотних. Ліквідація нерівності дозволить людській цивілізації будувати інтелектуальне суспільство, спираючись на глобальні досягнення науки, знань та інформації.

Таким чином, ми можемо переконатися в необхідності визнання знань та доступності інформації в якості глобальних суспільних благ. Зміцнення позицій інформаційних благ як глобальних суспільних в майбутньому надасть лінію аргументації для інших видів благ, які також потрібно внести до переліку глобальних, а саме, захист навколишнього середовища, турбота про здоров'я людини і підтримання порядку і рівності між людьми.

Перелік посилань:

1. Stiglitz J. E. *Knowledge as a Global Public Good*. / J. E. Stiglitz. – In Inge Kaul, Isabelle Grunberg and Marc A. Stern (eds.). *Global public goods: international cooperation in the 21st century*. – NY: Oxford University Press, Inc., 1999. – 585 p.

2. Kaul I., Grunberg I., Stern M. A. *Global public goods: international cooperation in the 21st century*. / I. Kaul, I. Grunberg, M. A. Stern. – NY: Oxford University Press, Inc., 1999. – 585 p.

3. Длугопольський О. В. *Особливості фінансування суспільних благ в епоху глобальних трансформацій: теоретичні та прикладні аспекти* / О. В. Длугопольський // *Механізм регулювання економіки*. – 2011. – №4. – С. 113-122.